

Особливий податок на операції з відчуження цінних паперів та операції з деривативами

VI Щорічна конференція корпоративних юристів (юрисконсультів)
19 квітня 2013 року, м. Київ

Або

**Акциз
на операції з цінними
паперами
та
деривативами**

АКЦИЗНИЙ ПОДАТОК

непрямий податок на споживання окремих видів товарів (продукції), визначених цим Кодексом як підакцизні, що включається до ціни таких товарів (продукції), а також особливий податок на операції з відчуження цінних паперів та операцій з деривативами

пп. 14.1.4 п. 14.1 ст. 14 ПК України

Цінні папери

Емісійні цінні папери

- акції;
- облігації підприємств;
- облігації місцевих позик;
- державні облігації України;
- іпотечні сертифікати;
- іпотечні облігації;
- сертифікати фондів операцій з нерухомістю (далі - сертифікати ФОН);
- інвестиційні сертифікати;
- казначейські зобов'язання України.

Іпотечні цінні папери

- іпотечні облігації;
- іпотечні сертифікати;
- заставні;

Боргові цінні папери

- облігації підприємств;
- державні облігації України;
- облігації місцевих позик;
- казначейські зобов'язання України;
- ощадні (депозитні) сертифікати;
- векселі;

Похідні цінні папери

Приватизаційні цінні папери

Товаророзпорядчі цінні папери

ДЕРИВАТИВИ

СВОП

пп. 14.1.45.1 ПК України

ОПЦІОН

пп.14.1.45.2 ПК України

ФОРВАРДНИЙ КОНТРАКТ

пп. 14.1.45.3 ПК України

Ф'ЮЧЕРСНИЙ КОНТРАКТ

пп. 14.1.45.4 ПК України

В КОГО БУДУТЬ СКУБАТИ ?

або

Платниками особливого податку є:

фізичні або юридичні особи –
резиденти або нерезиденти

(в тому числі їх відокремлені підрозділи),
які проводять операції з деривативами
або

операції з продажу, обміну або інших
способів відчуження цінних паперів, **крім**
ВИКЛЮЧЕНЬ.

пп. 212.1.9 п. 212.1 ст. 212 ПК України

ХТО ЖИТИМЕ СПОКІЙНО ПРИ ДОРОЗІ?

або

Не є платниками

- органи виконавчої влади;
- державні установи та організації - не суб'єкти підприємницької діяльності;
- платники, які проводять операції з відчуження:
 - акцій ощадних (депозитних) сертифікатів;
 - акцій приватних акціонерних товариств;
 - корпоративних прав в іншій, ніж цінні папери, формі;
 - цінних паперів, корпоративних прав в іншій, ніж цінні папери, формі, емітованих нерезидентами.

абзаци 2,3 пп. 212.1.9 п. 212.1 ст. 212 ПК України

З ЧОГО СКУБНУТЬ ?

або

Об'єкт оподаткування

- операції відчуження цінних паперів, де відбувається перехід права власності на цінні папери;
- - операції з деривативами, крім операцій, що здійснюються на міжбанківському ринку деривативів.

пп. 213.1.7 п. 213.1 ст. 213 ПК України

Податкова пільга 14020047 або Не підлягають оподаткуванню

операції з:

- державними та муніципальними цінними паперами,
- цінними паперами, гарантованими державою,
- цінними паперами, емітованими Національним банком України, центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну фінансову політику, Державною іпотечною установою, та звичайними іпотечними облігаціями, емітованими фінансовою установою, більше ніж 50 відсотків корпоративних прав якої належать державі або державним банкам,
- **інвестиційними сертифікатами,**
- сертифікатами фондів операцій з нерухомістю,
- **цільовими облігаціями підприємств, виконання зобов'язань за якими здійснюється шляхом передачі об'єкта (частини об'єкта) житлового будівництва.**

Інвестиційний сертифікат ?

цінний папір, який випускається компанією з управління активами пайового інвестиційного фонду та засвідчує право власності інвестора на частку в пайовому інвестиційному фонді

(ВР України, Закон "Про інститути спільного інвестування (пайові та корпоративні інвестиційні фонди)" від 15.03.2001 N 2299-III).

цінний папір, який розміщується інвестиційним фондом, інвестиційною компанією, компанією з управління активами пайового інвестиційного фонду та посвідчує право власності інвестора на частку в інвестиційному фонді, взаємному фонді інвестиційної компанії та пайовому інвестиційному фонді.

(ВР України, Закон "Про цінні папери та фондовий ринок" від 23.02.2006 N 3480-IV).

Податкова пільга 14020048 або

Не підлягають оподаткуванню

Операції :

- між емітентом та платником податку з викупу та повторного продажу за грошові кошти, розміщення, погашення, конвертації емітентом цінних паперів власного випуску,
- щодо здійснення внеску до статутного капіталу,
- за участю векселедавця, заставаодавця та іншої особи, що видала ордерний або борговий цінний папір, з видачі та погашення цих цінних паперів;

пп. 213.2.4 п.213.2 ст. 213 ПК України

Довідник N 65/2 інших податкових пільг станом на 01.04.2013

Податкова пільга 14020049 або

Не підлягають оподаткуванню

Операції емітента цінних паперів інститутів спільного інвестування відкритого типу, а саме операції з розміщення, погашення, викупу та повторного продажу;

пп. 213.2.5 п.213.2 ст. 213 ПК України

Довідник N 65/2 інших податкових пільг станом на 01.04.2013

Податкова пільга 14020050 або

Не підлягають оподаткуванню

операції з цінними паперами та іншими фінансовими інструментами, що здійснюються особою, яка провадить клірингову діяльність та виконує функцію центрального контрагента відповідно до вимог Закону України "Про цінні папери та фондовий ринок", та

операцій з цінними паперами та іншими фінансовими інструментами, які здійснюються особою, яка провадить клірингову діяльність, з метою забезпечення виконання зобов'язань перед учасниками клірингу.

пп. 213.2.6 п.213.2 ст. 213 ПК України

База оподаткування

договірна вартість цінних паперів або деривативів,
визначена у первинних бухгалтерських
документах за будь-якою операцією з продажу,
обміну або інших способів їх відчуження

п. 214.8 ст. 214 ПКУ.

СТАВКА ПОДАТКУ

- 0 % від суми операції з продажу на фондовій біржі цінних паперів, за якими розраховується біржовий курс, відповідно до вимог, встановлених Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, за погодженням з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної фінансової політики;
- 0 % від суми операції з деривативами на фондовій біржі;
- 0,1 % від суми операції з продажу поза фондовою біржею цінних паперів, що перебувають у біржовому реєстрі;
- 1,5 % від суми операції з продажу цінних паперів поза фондовою біржею, що не перебувають у біржовому реєстрі;
- 5 н.м.д.г (85,00 грн.) за укладений дериватив (контракт) поза фондовою біржею.

ст. 215-1 ПКУ

ІЩЕ?

ПОДАТКОВИЙ ПЕРІОД – квартал

п.219.4 ст. 219 ПК України

ДАТА ВИНИКНЕННЯ ПОДАТКОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ - є дата отримання доходу відповідно до пункту 219.2 статті 219 цього Кодексу від операцій з продажу, обміну або інших способів відчуження цінних паперів та деривативів.

п. 216.7 ст. 216 ПКУ

І ВСЕ Ж ХТО ПЛАТИТИМЕ ПОДАТОК?

Податок перераховує податковий агент протягом 10 календарних днів, що настають за останнім днем відповідного граничного строку, передбаченого цим Кодексом для подання податкової декларації за податковий період, що дорівнює кварталу (п. 219.2 ст. 219 ПКУ).

Податок сплачується до бюджету кожною стороною деривативу (контракту) не пізніше дати виконання контракту за ставкою, визначеною в статті 215-1 цього Кодексу (п. 219.5 ст. 219 ПКУ).

Податковий агент

за біржовими та позабіржовими операціями з цінними паперами та деривативами є відповідний **торгівець цінними паперами** (ліцензіат), включаючи банк, який здійснює такі операції на підставі договору та зобов'язаний нараховувати, утримувати та сплачувати акцизний податок до бюджету від імені та за рахунок особи з доходів, що виплачуються такій особі, вести податковий облік, подавати податкову звітність податковим органам та нести відповідальність за порушення його норм у порядку, передбаченому цим Кодексом.

при здійсненні **операцій** розміщення, погашення, викупу, повторного продажу **цінних паперів інститутів спільного інвестування відкритого типу** є їх емітент

(п. 219.2 ст. 219 ПКУ).

ЯК БУТИ?

Правочини щодо цінних паперів, які можуть вчинятися без участі або посередництва торговця цінними паперами:

- *розміщення емітентом власних цінних паперів;*
- *викупу та продажу емітентом власних цінних паперів;*
- *здійснення операцій щодо неемісійних цінних паперів;*
- *внесення цінних паперів до статутного (складеного) капіталу юридичних осіб;*
- *дарування цінних паперів;*
- *спадкування та правонаступництва цінних паперів;*
- *вчинення правочинів, пов'язаних з виконанням судових рішень;*
- *вчинення правочинів у процесі приватизації.*

ОБЛІК та ЗВІТНІСТЬ

ПОДАТКОВИЙ АГЕНТ

1. Утримує податок в момент здійснення операції. А далі ... ???
2. Подає звітність. Форми та Порядку не затверджено.
3. **Сплачує податок** . Класифікацію доходів бюджету доповнено кодом бюджетної класифікації 14021200 "Операції з відчуження цінних паперів та операції з деривативами", на який зараховується особливий податок на операції з відчуження цінних паперів та операцій з деривативами.

ПРОДАВЕЦЬ

1. Включає особливий податок до договірної вартості ? ? ?
2. Включає в доходи в окремому обліку по ЦП всю суму без вирахування акцизу ?????
3. Включає суму особливого податку у витрати ????? Де відображає ?????
4. Платить податок по операціям без участі торговця ???

В КОГО, ЩО, СКІЛЬКИ ТА ЯК БУДУТЬ СКУБАТИ ?

Платники: фізичні або юридичні особи які проводять операції з деривативами або операції з відчуження цінних паперів, **крім виключень.**

Об'єкт: операції з відчуження (продаж, обмін тощо) цінних паперів та операції з деривативами, крім операцій, що здійснюються на міжбанківському ринку деривативів, **крім виключень**

База: Договірна вартість визначена у первинних бухгалтерських документах

Ставка:

0 % від суми операції з продажу на фондовій біржі цінних паперів;

0 % від суми операції з деривативами на фондовій біржі;

0,1 % від суми операції з продажу поза фондовою біржею цінних паперів, що перебувають у біржовому реєстрі;

1,5 % від суми операції з продажу цінних паперів поза фондовою біржею, що не перебувають у біржовому реєстрі;

5 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян за укладений дериватив (контракт) поза фондовою біржею.

Податковий період: квартал

Дата виникнення зобов'язань: дата отримання доходу

Строк сплати: 10 днів з наступного дня після закінчення строку на подання декларації

Нараховує, утримує та сплачує податок: податковий агент або кожна сторона деривативу.

Податковий агент – торгівець або емітент в операціях розміщення, погашення, викупу, повторного продажу цінних паперів ІСІ відкритого типу

А ЯК У ІНШИХ?

КОРОЛІВСТВО БЕЛЬГІЯ

«податок на біржові операції» чи «гербовий збір»

Податок покриває всі види фінансових інструментів, наприклад акції, облігації та деякі похідні інструменти.

- 0,07 % (застосовується до максимум 500 євро за операцію) за розміщення акцій інвестиційних компаній, сертифікати договірних інвестиційних фондів, облігації Бельгійського державного боргу чи державного боргу іноземних держав тощо.
- 0,5 % (застосовується до максимум 750 євро за операцію) за накопичення акцій інвестиційних компаній, таких як SICAVs – 0,17 % (застосовується до максимум 500 євро за операцію) для будь-яких інших цінних паперів.

Велика Британія

Гербовий збір Великої Британії на трансферти цінних паперів складається з двох інструментів:

- гербовий збір (Stamp duty) (застосовується до інструментів переказу) та
- гербовий збір з угод з бездокументарними цінними паперами (Stamp Duty Reserve Tax).
 - Стандартна ставка – 0,5 %.

ПОЛЬЩА

У Польщі, продаж чи обмін прав власності, який включає цінні папери та похідні, є об'єктом для податку на діяльність у рамках Цивільного Права (Civil Law Activities Tax).

Ставка - 1% на ринкову вартість цінних паперів та похідних.

!! РЕЗУЛЬТАТИ ВВЕДЕННЯ !!

Активність торгівлі акціями на біржовому ринку в січні 2013 року виявилася мінімальною за останні чотири роки.

В Нацкомісії з цінних паперів та фондового ринку (НКЦПФР) повідомили, що обсяг операцій з акціями у десяти організаторів торгів становив 733,9 млн гривень.

Тоді як у січні 2012 року оборот акцій перевищив 3,2 млрд гривень, що більш, ніж в 4,4 рази більше.

Економічна правда 13 лютого 2013, 09:24

<http://www.epravda.com.ua/news/2013/02/13/361299/>

Томаш Фиалла, CEO DRAGON CAPITAL:

“Не так давно был введен акциз на операции с ценными бумагами. Он помогает бороться с мусорными бумагами и выводом капитала, но одновременно убивает фондовый рынок, который и так находится не в лучшем состоянии. К примеру, теперь, чтобы завести шведские и американские фонды для работы на украинской бирже, требуется около года: столько времени понадобится, чтобы согласовать переход на новые правила работы в Украине.”

Александр Клименко, МИНИСТР ДОХОДОВ И СБОРОВ:

“Этот акциз, действительно, уже показал свою эффективность в борьбе с мусорными ценными бумагами. А по поводу проблемы в работе с иностранными фондами – думаю, этот вопрос вам лучше задать регуляторам Комиссии по ценным бумагам и НБУ.”

Диалог инвестбанкира с главным налоговиком Украины.

Forbes, апрель 2013 года

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ

Андрій Гаврилюк
Старший юрисконсульт АТ “ФОЗЗІ РІТЕЙЛ”
an.gavryliuk@fozzy.ua